

Fra: Jan Erik Stakset[smiua@hotmail.com]
Sendt: 13.09.2025 09:24:37
Til: Post Innlandetfylke[post@innlandetfylke.no]
Tittel: Høring tilbudsstruktur videregående opplæring Innlandet 2026–2030

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er og at innholdet er trygt.

Høringsuttalelse – Landmodellen som pilot for framtidens videregående opplæring

Jeg ønsker med dette å gi min høringsuttalelse som borger av Innlandet fylke i forbindelse med høringen om framtidig tilbudsstruktur i videregående opplæring.

Innlandet fylkeskommune har selv pekt på utfordringene: Mindre elevkull, lange reiseveier, frafall og utenforskap. Dette er særlig merkbart i distriktskommuner. Jeg mener derfor at fylket må våge å prøve ut nye løsninger som er tilpasset realitetene i distriktene – ikke fortsette en sentraliseringsmodell som allerede har vist sine svakheter.

Hvorfor Landmodellen bør prøves ut

- **Likeverdig tilbud der elevene bor**
Landmodellen gjør det mulig å opprettholde videregående opplæring også med små elevkull. Det gir ungdom i distriktene mulighet til å ta utdanning lokalt, uten å bli tvunget til hybelliv og lange bussturer.
- **Helhetlig organisering**
Modellen bygger på samarbeid mellom ungdomsskole, videregående og voksenopplæring. Den gir sømløs overgang og helhet i opplæringsløpet, i tråd med Fullføringsreformen og LK20.
- **Praksisnær og fleksibel**
Elevene lærer gjennom tverrfaglige prosjekter og i tett samarbeid med lokalt arbeidsliv. Dermed får de både faglig tyngde og praktiske ferdigheter, samtidig som næringslivet får rekruttert den kompetansen de trenger.
- **Fullverdige rettigheter**
Elevene i Landmodellen skal ha vitnemål og fagbrev på linje med alle andre. Det pedagogiske og juridiske ansvaret ligger hos fylkeskommunen, mens kommunen og lokalt næringsliv bidrar med fleksibilitet, praksisarenaer og lokal tilstedeværelse.
- **Overføringsverdi**
Landmodellen er ikke bare en løsning for Nordre Land, men en modell som kan prøves ut og utvikles som pilot for distriktskommuner i hele Innlandet og Norge.

Til fylkeskommunens bekymringer

Jeg er kjent med at fylkeskommunen tidligere har uttrykt bekymring for at et forsøk som Landmodellen kan undergrave fylkeskommunens ansvar og konkurrere om et synkende elevtall. Etter mitt syn er det motsatt:

- Landmodellen er ikke en parallell skole, men et **supplement** innenfor fylkeskommunens rammer.
- Den **bevarer** elever i den offentlige fellesskolen som ellers ville stått i fare for å falle utenfor.
- Den gir fylkeskommunen et **redskap** til å nå egne mål om likeverdig opplæring, redusert frafall og rekruttering til arbeidslivet.

Relevans utover Nordre Land

Landmodellen er ikke et særtiltak for én kommune. Den har overføringsverdi til andre distriktskommuner i Innlandet som står overfor de samme utfordringene med små elevkull, reisevei og utenforskap.

Min vurdering

Jeg mener Landmodellen gir et reelt svar på fylkeskommunens bestilling om innspill til tilbudsstruktur. Den er i tråd med nasjonale mål i Fullføringsreformen og Distriktsmeldingen, og den følger opp fylkestingets eget vedtak fra 2022 om å etablere piloter og forsøksordninger som utfordrer dagens rammer for videregående opplæring.

♦♦ Det holder ikke å bare snakke om alternative modeller. Nå har vi en konkret modell, et sterkt lokalt engasjement og en løsning som passer perfekt inn i fylkeskommunens vedtak og statlige bestillinger.

Anbefaling

Jeg ber Innlandet fylkeskommune om å:

1. **Ta Landmodellen inn som en pilot** i den nye tilbudsstrukturen.
2. **Utvikle modellen i nært samarbeid med kommune og lokalt næringsliv.**
3. **Legge til rette for evaluering og kunnskapsdeling** slik at erfaringene kan brukes i andre distriktskommuner.

Som borger av Innlandet ber jeg fylkestinget om å se mulighetene i stedet for hindringene. Distriktsungdommen fortjener likeverdige muligheter – og

Landmodellen gir oss en unik sjanse til å få det til i praksis.

Med hilsen

Jan Erik Stakset

Innbygger i Innlandet fylke